

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**

Факультет журналістики

Кафедра журналістики та нових медіа

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:

**«РЕАЛІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ФУТБОЛУ В УМОВАХ
ВІЙНИ.ПІДРИМКА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ТА ФАНАТІВ З
УСЬОГО СВІТУ У ФОТОПРОЄКТІ МАКСИМА БОЖКА»**

Здобувача першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти
групи ЖУРб-2-21-4.0д.
галузі знань 06 Журналістика спеціальності
061 Журналістика освітньої програми
061.00.01Журналістика
Божка Максима Володимировича

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне
джерело

Науковий керівник:

Ратушний Роман
Ярославович

(підпис студента) (ініціали,
прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS

Голова комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

Допускаю до захисту перед ЕК

Члени комісії _____

І.В. Погребняк,

завідувач кафедри журналістики та нових
медіа

(підпис) (ініціали, прізвище) (підпис)

(ініціали, прізвище)

м. Київ – 2025 рік

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	3
1.1. Обґрунтування актуальності проєкту.....	3
1.2. Мета і завдання кваліфікаційної роботи (проєкту).....	4
1.3. Перелік методів здійснення творчого пошуку.....	4
II. СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРОЄКТ.....	5
2.1. Теоретико-методологічні засади позиціонування проєкту.....	5
2.2. Структура і рубрикація проєкту в Інстаграмі.....	6
2.3. Контент та засоби виразності.....	6
2.4. Технічні й програмні засоби.....	6
2.5. Сфера застосування та результати апробації.....	7
2.6. Висновки.....	7
III. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	9
IV. ДОКУМЕНТАЦІЯ	10
V. АНОТАЦІЯ.....	18

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Обґрунтування актуальності проєкту

З початком повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України у 2022 році всі сфери життя українського суспільства зазнали значних трансформацій. Особливе місце займає спортивна галузь, зокрема футбол — найпопулярніший вид спорту в Україні. У нових умовах футбол став не лише спортивним змаганням, а й способом національного спротиву, засобом психологічної підтримки військових і мирного населення, а також інструментом зовнішньої дипломатії через емоційну єдність з європейською спільнотою.

Футбол завжди був чимось більшим, ніж просто спорт. Він є дзеркалом суспільства, ареною боротьби, єдності та самовираження. Ця дипломна робота присвячена аналізу сучасного стану українського футболу в умовах війни, а також розгляду унікального фотопроєкту Максима Божка, який зафіксував не лише страждання, а й підтримку, силу духу та глобальну солідарність.

Бомбардування стадіонів, баз клубів та тренувальних центрів спричинили значні руйнування. Зокрема, стадіони в Харкові, Маріуполі, Чернігові зазнали масштабних пошкоджень. Багато команд були змушені припинити виступи або переїхати до безпечніших регіонів

Багато футболістів пішли до лав ЗСУ або вступили до територіальної оборони. Деякі спортсмени були змушені залишити країну. Проте футбольна спільнота демонструє згуртованість: проводяться благодійні матчі, зростає зацікавленість молоді у футболі як способі боротьби та вираження патріотизму.

Фотопроєкт Максима Божка фіксує емоційний і візуальний зв'язок між воєнною реальністю та футболем. У кадрах — стадіони, що стали прихистками, гравці, що воюють на фронті, фанати, які організовують благодійні матчі в Європі. Цей візуальний продукт має високу соціокультурну

цінність, адже слугує медіааргументом у комунікації з європейськими фанспільнотами та міжнародними медіа.

Проект відповідає вимогам до журналістської етики, правових засад (Закони України «Про медіа», «Про інформацію») і є прикладом мультимедійного нарративу, що доносить правду про війну мовою фотографії.

1.2. Мета і завдання роботи

Мета: створити та проаналізувати медіапроект, присвячений ролі українського футболу в умовах війни, з фокусом на європейську солідарність і підтримку, використовуючи фотопроект Максима Божка як основну платформу для візуального нарративу.

Я створив серію знімків, які розповідають про те, як український футбол адаптується до умов війни. Мої роботи та колег документують моменти тренувань у бомбосховищах, матчі на фоні зруйнованих стадіонів, обличчя футболістів, що поєднують гру і службу.

Кожна фотографія — це свідчення мужності, сили та надії. Вони змушують глядача задуматися про ціну миру та важливість солідарності. Знімки набули розголосу у провідних світових медіа.

Також мета мого фотопроекту привернути увагу до проблем України не лише у спортивному контексті, а й у гуманітарному. Я б хотів, щоб він став частиною великої кампанії підтримки спорту і нашої країни.

Завдання:

1. Дослідити трансформацію українського футболу в умовах війни.
2. Проаналізувати інструменти європейської підтримки — фанатські ініціативи, благодійні матчі, заяви УЄФА та клубів.
3. Оцінити фотопроект Максима Божка як медіадокумент певного часу, а саме український футбол в умовах повномасштабного вторгнення росії в Україну.
4. Розробити концепцію поширення мультимедійного продукту в соціальних мережах та на міжнародних платформах.

1.3. Методи творчого пошуку

— контент-аналіз фотоматеріалів Максима Божка;

- вивчення аналітичних публікацій про футбольні події під час війни; – порівняльний аналіз європейських кампаній підтримки України; – розробка мультимедійної платформи на базі Instagram.

II. СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРОЄКТУ

«Реалії сучасного українського футболу в умовах війни. Підтримка європейської спільноти та фанатів з усього світу у фотопроекті Максима Божка.

2.1. Теоретико-методологічні засади

У сучасній журналістиці війна дедалі більше розглядається не лише як політико-воєнний, а як **соціокультурний медіафеномен**, що охоплює всі сфери людського буття. Спорт — зокрема футбол — є важливим маркером колективної ідентичності, патріотизму, мужності й згуртованості. В умовах війни футбольна спільнота стає не лише майданчиком змагань, а й **полем символічного опору**, гуманітарної підтримки та комунікації.

Теоретичною основою даного проєкту стали праці українських та зарубіжних медіадослідників, зокрема:

- Бондар Ю.В. «Медіакомунікації в часи криз»;
- Wimmer R., Dominick J. «Mass Media Research: An Introduction»;
- Аналітичні звіти UEFA та FIFPro щодо війни в Україні;
- Журналістські розвідки Tribuna.com, The Guardian, Der Spiegel, France24 тощо.

Водночас опора робиться на практичний досвід документальних фотожурналістів, які працюють на війні. Ця робота є прикладом **візуального сторітелінгу**, коли фото не лише ілюструє події, а й розповідає про героїв, біль, боротьбу і надію. Я намагаюсь працювати з первинним джерелом — реальністю воєнного сьогодення. Мої матеріали можна вважати **первинними документальними свідченнями**.

Фотопроект розрахований на всі соціальні сфери життя, але особливої уваги він отримує від футбольної спільноти.

Цільова аудиторія:

- українські футбольні фанати,
- європейська спортивна спільнота, – міжнародні правозахисні медіа, – візуальні історики майбутнього.

2.2. Структура і рубрикація медіапроєкту

Основним контентом мого проєкту є фото та короткі історії про футболістів, фанатів, клуби під час війни, новини та події українського футболу та зворотній зв'язок від європейських фанатів і спільнот.

Рубрики акаунту:

1.Реалії футбольних матчів під час війни

-Репортажі з ігор, умови проведення, зміни у форматах, атмосфері. -Фото та відео з трибун і стадіонів.

2.Підтримка з Європи та світу

-Репости та відео повідомлень від європейських фанатів і клубів, які підтримують Україну.
-Історії про міжнародні акції солідарності

3.Історія українського футболу: до і після війни

-Порівняння, архівні фото, спогади, що підкреслюють зміни. - Емоційні пости, що поглиблюють розуміння ситуації.

4.Інформація про проєкт і як долучитися

-Заклики до підтримки, волонтерства, поширення інформації. - Анонси подій, виставок, презентацій.

Мотиваційні цитати та меседжі підтримки

- Гасла, цитати відомих футболістів і фанатів.
- Пости, що об'єднують та надихають.

2.3. Контент та засоби виразності.

Контент складається з авторських фоторобіт (25 світлин) з елементами текстових пояснень, цитат. Засоби виразності – кольорово-світлова драматургія, портретна та жанрова зйомка, акценти на емоціях, об'єкти з українською символікою.

Фотографії обрано для створення емоційного впливу та візуальної ідентифікації теми. В публікаціях я використовував інформацію з відкритих джерел, наводив певні факти, цікаву статистику тощо. В історіях я

продемонстрував свій фотопроєкт, де намагався висвітлити український футбол в усіх його проявах, починаючи позитивними, закінчуючи негативними проявами.

2.4. Технічні й програмні засоби.

Зйомка здійснювалась за допомогою телефону та фотоапарата Canon EOS R6, об'єктиви RF 24-70 mm та RF 50 mm. Для обробки фото використано Adobe Lightroom та Adobe Photoshop.

Працювати з новітніми технологіями мені дуже подобається, адже вони мають безліч функцій, які забезпечують якісну картинку. А програми для обробки додають фото різноманітних кольорових, контрастних, тонових доповнень, які гармонійно і ефективно працюють на головну сюжетну частину фотознімка.

2.5. Сфера застосування та результати апробації.

Проєкт буде представлений у вигляді інстаграм акаунту.

Фотопроєкт має міждисциплінарний характер і знаходить своє застосування в таких сферах:

- Освітня діяльність — матеріали фотопроєкту використовуються як ілюстративний та дискусійний матеріал у навчальних курсах із соціології спорту, культурології, журналістики, фотографії, історії сучасної України.
 - Медіа та журналістика — світлини та аналітичний контекст проєкту активно використовуються в українських і міжнародних медіа для висвітлення теми впливу війни на спорт, зокрема футбол.
- Результати апробації фотопроєкту підтвердили його високу суспільну значущість:
- А саме робота буде представлена на захисті в одному з київських університетів та буде надіслана на різноманітні виставки.

2.6 Висновки

Фотопроєкт Максима Божка — це не просто серія знімків, це візуальна хроніка незламності, мужності та віри у майбутнє українського футболу в умовах повномасштабної війни. Через об'єktiv камери автор майстерно показує, як футбол в Україні перетворився з видовища на символ спротиву, єдності та надії. Війна змінила формат матчів, географію проведення змагань і саму суть гри — але не змогла зламати дух ані гравців, ані вболівальників.

В умовах, коли стадіони часто слугують укриттями або волонтерськими хабами, футбол продовжує об'єднувати людей, підтримувати моральний дух українців та надихати на боротьбу. Гравці тренуються під звуки повітряних

тривог, клуби втрачають інфраструктуру, але зберігають цінності. Саме в таких обставинах проявляється справжня сила спорту як культурного і національного явища.

Особливе місце в проєкті займає тема міжнародної солідарності. Європейські клуби, фанати, футбольні організації й окремі гравці демонструють потужну підтримку Україні — через акції солідарності, фінансову допомогу, гуманітарні ініціативи й відкрите висвітлення ситуації. Така підтримка не лише допомагає українським спортсменам продовжувати грати й тренуватися, але й додає відчуття єдності з глобальною спортивною спільнотою.

Цей фотопроєкт — нагадування про те, що навіть у найтемніші часи футбол може залишатися джерелом світла. Він не дозволяє зневіритися, надихає на дії та дає впевненість у тому, що після темної ночі обов'язково настане світанок — з новими матчами, з новими перемогами, і, найголовніше, з мирним небом над головою.

Бо кожен гол, забитий під звуки сирен — це крик надії. Кожен матч, проведений на зруйнованому полі — це жест спротиву. Кожен дитячий малюнок з м'ячем — це віра в те, що майбутнє буде мирним. Цей проєкт — про людей, які, попри втрати й біль, продовжують жити, любити й боротися. І в кожному кадрі — серце України, що б'ється сильніше за війну.

III. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Офіційний сайт Української Прем'єр-ліги — upl.ua
2. FIFA. (2022). Official statement on Ukraine. <https://www.fifa.com>
3. UEFA. (2022). Supporting Ukrainian Football. <https://www.uefa.com>
4. Tribuna.com. (2022-2023). Аналітичні статті щодо функціонування УПЛ під час війни.
5. BBC Sport. (2022). Ukraine war: Footballers join defence, games stopped. <https://www.bbc.com/sport>
6. The Guardian. (2022). Ukrainian football fights on. <https://www.theguardian.com>
7. Facebook-сторінки клубів: FC Shakhtar Donetsk, Динамо Київ – офіційні повідомлення та фотозвіти.
8. Спортивні телеграм-канали та блоги українських журналістів (ТаТоТаке).
9. Виставки фотографій у Європі, присвячені темі війни в Україні (2023-2024).

IV. ДОКУМЕНТАЦІЯ

Додаток А

Головна сторінка Інстаграм

10:32

< football_is_my_life2025

Ukrainian football

14

30

39

дописи

читачі

за ким стежить користувач

This blog will be dedicated to the topic of assistance from the European football community to Ukrainian clubs.

Автор контенту - @maksbozhko__7903__

Переглянути переклад

Стежать derezenk0, maria.makarchuk_ і ще 23

Відстежується ▾

Повідомлення

Львів ❤️

Фотопроект...

Допомога 🇺🇦

Додаток В

Приклад матеріалу, який опублікований на сторінці.

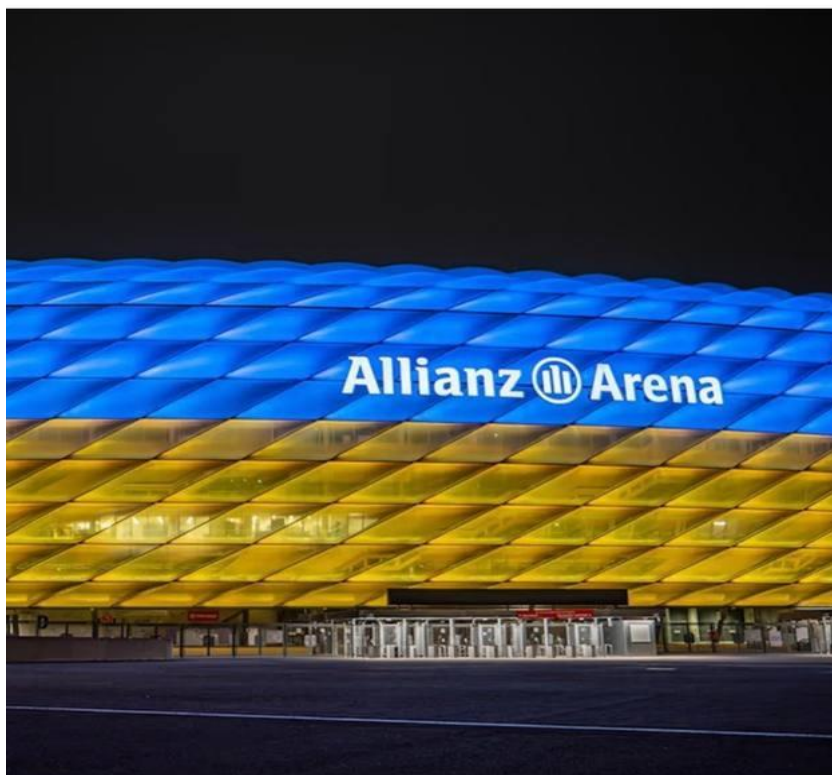

Дописи

football_is_my_life2025

football_is_my_life2025

15

Уподобали: derezenk0 та інші люди

football_is_my_life2025 Спорт ніколи не був поза політикою. Раніше ми писали про те, як повертають на міжнародні змагання росіян і білорусів, попри те, що війна досі триває. А РФ та Білорусь використовують спортсменів для пропаганди своєї агресивної політики. На противагу тим, хто досі просуває наративи росіян і тягне їх у спорт за всяку ціну — є й організації та спортивні діячі, які активно підтримують Україну з перших днів повномасштабного вторгнення, як-от заступник

Додаток Г

Приклад серії сторіс фотопроєкту.

10:41

Фотопроект ❤️ 18 квітня
WizTheMc, bees & honey · Show M... >

📍 Футбольний клуб "Лівий берег"

Надішліть повідомлення...

10:41

Фотопроект ❤️ 6 травня
III Dennis Lloyd · Nevermind >

Надішліть повідомлення...

10:41

Фотопроект ❤️ 6 травня
III Alonzo · Elle t'a tué 📖 >

Рівне

Надішліть повідомлення...

10:41

Фотопроект ❤️ 9 травня
iilliaa · life gets hard (Sped up) >

Оболонь

Надішліть повідомлення...

Додаток Д

!"#\$%&'()*"+,-./0\$+1+('+,+2+1#(3&(+4&5\$6(+*3+2&75&83+1+(*5+"13-339!

Додаток Е

Невеличкий влог з матчу Української Прем'єр-Ліги

V. АНОТАЦІЯ

Анотація до проєкту «Реалії сучасного українського футболу в умовах війни. Підтримка європейської спільноти та фанатів з усього світу у фотопроекті Максима Божка»

Фотопроект Максима Божка — це візуальна хроніка незламності, єдності та сили духу, присвячена українському футболу, який продовжує жити, боротися та надихати навіть в умовах повномасштабної війни.

Через об'єкти ми бачимо не лише гру, а цілий світ переживань: порожні трибуни, матчі під сирени повітряної тривоги, дитячі мрії на тлі руїн, сльози національного гімну та європейські прапори на плечах українських гравців.

Проект розповідає про героїзм спортсменів, які, попри небезпеку та втрати, залишаються на полі не тільки як футболісти, а й як символи надії для мільйонів. Він фіксує моменти підтримки з-за кордону — від європейських стадіонів до банерів солідарності на вулицях далеких міст, де лунає гасло «Stand with Ukraine».

Ця серія знімків — не просто репортаж, а акт культурного спротиву, що показує, як спорт об'єднує континенти й народи.

Футбол стає не лише грою, а інструментом гуманності, об'єднання та підтримки в найскладніші часи.

Я намагався тонко передає контрасти між болем і надією, розпачем і вірою, що саме в єдності та солідарності — наша сила.

Фотопроект закликає глядача не бути осторонь, нагадує, що кожен голос, кожен жест підтримки — важливий.

Це історія не лише про спорт, а про людяність, стійкість і гідність.

Український футбол сьогодні — це більше, ніж гра. Це — життя.!!!

ANNOTATION

Annotation for the Photo Project “The Realities of Modern Ukrainian Football During Wartime. Support from the European Community and Fans Worldwide”

Maksym Bozhko's photo project is a visual chronicle of resilience, unity, and the strength of spirit, dedicated to Ukrainian football that continues to live, fight, and inspire even amid full-scale war.

Through the lens of the author, we witness more than just a game—we see a world of emotion: empty stands, matches played under air raid sirens, children's dreams against the backdrop of ruins, tears during the national anthem, and European flags draped over Ukrainian players' shoulders.

The project tells the story of heroic athletes who, despite danger and loss, remain on the field not only as footballers but as symbols of hope for millions. It captures moments of international solidarity—from European stadiums to banners of support on the streets of distant cities, where the slogan “Stand with Ukraine” echoes loud and clear.

This series of photographs is not merely reportage—it is an act of cultural resistance, showcasing how sport unites continents and nations. Football becomes more than a game; it is a tool of humanity, unity, and support in the darkest times. Maksym Bozhko skillfully conveys the contrasts between pain and hope, despair and belief, showing that our strength lies in solidarity.

The photo project calls on viewers not to remain indifferent. It reminds us that every voice, every gesture of support matters. This is not just a story about sport—it is a story about humanity, resilience, and dignity.

Ukrainian football today is more than a game. It is life.